

Notitie van KansPlus, Belangennetwerk verstandelijk gehandicapten voor rondetafelgesprek op 24 juni vaste commissies Veiligheid en Justitie en Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Burgers die wel en burgers die geen gehoor vinden bij de politie in geval van seksueel misbruik

Directe aanleiding is gelegen in berichten in de media (onder andere TV en Regionale krant) dat de politie te kennen geeft aan ouders en instellingen dat het geen zin heeft om aangifte te doen in geval van mensen met een verstandelijke beperking en vermoedens van seksueel misbruik.

De opvattingen van KansPlus komen kort gezegd op het volgende neer:

Ieder burger, ook ieder mens met een verstandelijke beperking, heeft recht op waarheidsvinding.

KansPlus heeft in het verleden herhaaldelijk betoogd dat daarvoor deskundigheid, ervaring nodig is zoals die voorheen beschikbaar was via de oorspronkelijke opzet van de zgn. verhoorpoons waaraan orthopedagogen, psychologen met een diagnostische aantekening met een jarenlange ervaring in de sector verstandelijk gehandicapten waren verbonden. Na de ingrijpende wijziging van de opzet van de verhoorpoons in 2008 waarbij voornamelijk moet worden volstaan met het achter de schermen inzetten van orthopedagogen en psychologen zoals het Openbaar Ministerie zich dat voorstelt, kan gesteld worden dat dat een inbreuk betekent op het recht van mensen met een verstandelijke beperking om goed gehoord te worden.

De ervaring, inhoudelijke achtergrond, de bekendheid met de dagelijkse praktijk van de zorg aan mensen met een verstandelijke beperking ontbreken-aldus onze destijds verwoorde zorg-, ten enenmale bij de recherche om adequaat in te kunnen spelen op mensen met een verstandelijke beperking. KansPlus stond niet alleen in die zorgen maar die werden destijds onder meer ook ter kennis gebracht aan het Openbaar Ministerie door politiefunctionarissen die betrokken waren bij verhoorpoons. Een voorwaarde is dat mensen met een verstandelijke handicap worden begrepen en op een juiste manier vragen krijgen voorgelegd, dat op een juiste wijze met hen wordt gecommuniceerd opdat de werkelijkheid zoveel mogelijk recht wordt gedaan. Orthopedagogen en andere deskundigen zijn in staat, zo is gebleken, om de ingewonnen informatie over betrokkene (slachtoffer of dader) te duiden (psychologisch onderzoek, zorgplan etc), zij hebben kennis van de diversiteit van de doelgroep van verstandelijk gehandicapten en de complexe en uiteenlopende wijzen waarop communicatie met betrokkenen kan en moet plaatsvinden.

Nu er in de huidige omstandigheden al sprake is van een verslechtering van de situatie (ten opzichte van) de situatie die destijds al door ons van de nodige kanttekeningen is voorzien doordat de opzet van de verhoorpoons drastisch werd gewijzigd en de door ons aangehaalde deskundigen slechts indirect (achter de schermen) nog inzetbaar waren), valt niet te ontkomen aan de constatering dat ernstig afbreuk wordt gedaan aan het verkrijgen van betrouwbaar bewijsmateriaal. Anders gezegd het al niet eens een serieus begin maken met het horen van betrokkenen of het afraden van het doen van aangifte als boven aangehaald kan en mag niet de bedoeling zijn. Naar

onze overtuiging is dat in strijd met de rechten van het VN verdrag en met name artikel 16 inzake vrijwaring van uitbuiting, geweld en misbruik van mensen met een beperking.

KansPlus is van mening dat hoe dan ook niet geaccepteerd mag worden dat de politie niet overgaat tot het zetten van de benodigde stappen om tot waarheidsvinding te komen. Indien om welke reden dan ook, de politie dit niet zelf kan ondernemen, dient gezocht te worden naar een construct om het nodige (voor)onderzoek te doen plaatsvinden door derden en de vereiste kwaliteit te borgen. Voor KansPlus is daarbij essentieel dat de nodige deskundigheid zoals hiervoor aangehaald wordt ingeschakeld en dat onverminderd de politie aanspreekbaar blijft op haar verantwoordelijkheid. Te bezien valt in hoeverre de multidisciplinaire centra voor kindermishandeling waaraan ook justitie deelneemt inzetbaar zijn. Indien zou blijken dat de juridische kennis van de door ons bepleite deskundigen ontoereikend zou zijn, verdient het wat ons betreft aanbeveling om daar gerichte aandacht aan te besteden in plaats van de vereiste condities rond de rechtstreekse communicatie te verslechteren.

Niet onbelangrijk in dit verband is te signaleren dat de sector zelf (cliëntenorganisaties, werknemersorganisaties en de branche organisatie van aanbieders) al in 2007 een convenant preventie seksueel misbruik heeft gesloten en dus ook met klem een beroep doet op de minister van Justitie om nu snel en adequate maatregelen te treffen.

KansPlus

Belangennetwerk verstandelijk gehandicapten
De Haag 15-1
3993 AV Houten
E: info@kansplus.nl
www.kansplus.nl